

Міністерство охорони здоров'я України
Вінницький національний медичний університет
ім. М. І. Пирогова
Кафедра фармації

Науково-практична конференція
«ФАРМІННОВАЦІЇ: ВІД
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДО
НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ»

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

I науково-практичної конференції

**«ФАРМІННОВАЦІЇ:
ВІД ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
ДО НАУКОВИХ ДОСЯГНЕНЬ»**

03 – 04 грудня 2024 р., м. Вінниця, Україна

УДК 615.1:378:001.89

Конференція зареєстрована в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації від 14 березня 2024 р. № 210

Фармінновації: від освітнього процесу до наукових досягнень : збірник матеріалів І наук.-практ. конф., 03–04 грудня 2024 р., м. Вінниця, ВНМУ. – Вінниця : Твори, 2024. – 260 с.

Організатор

Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова,
кафедра фармації

Редакційна колегія та організаційний комітет:

Петрушенко Вікторія Вікторівна ректор ВНМУ ім. М. І. Пирогова, професор, голова організаційного комітету;

Андрушко Інна Іванівна проректор з науково-педагогічної роботи і міжнародних зв'язків, професор, заступник голови організаційного комітету;

Бобрук Володимир Петрович доцент, декан фармацевтичного факультету;

Кривов'яз Олена Вікторівна професор, завідувач кафедри фармації;

Балинська Марина Володимирівна доцент кафедри фармації;

Гуцол Вікторія Володимирівна доцент кафедри фармації;

Коваль Василь Миколайович доцент кафедри фармації;

Тозюк Олена Юріївна доцент кафедри фармації;

Томашевська Юлія Олександрівна доцент кафедри фармації;

Злагода Вікторія Сергіївна старший викладач кафедри фармації.

За зміст та достовірність матеріалів відповідальність несуть автори

Рекомендовано до друку Вченою радою
Вінницького національного медичного університету імені М. І. Пирогова
(протокол № 4 від 27 грудня 2024 р.)

ISBN 978-617-558-186-5

Шампунь-кондиціонер з 1% піритіону цинку та шампунь з 2% кетоконазолом призвели до зменшення лупи, як оцінив дослідник-дерматолог наприкінці тижня, із спрямованим покращенням у зменшенні лущення на користь кондиціонування 1% цинку піритіонової шампуню. Обидва шампуні продовжували покращувати симптоми лупи на 2-му та 4-му тижнях без статистично значущих відмінностей. Однак порівняльну оцінку лупи не можна було зробити на 2-му або 4-му тижні через те, що суб'єкти перехресного дизайну використовували обидва склади шампуню, і тому не було зроблено висновку щодо того, який продукт впливає на пом'якшення лупи. Це дослідження демонструє необхідність розглядати як ефективність, так і косметику для волосся при виборі підтримуючих шампунів для пацієнтів з лупою. Якісний шампунь від лупи повинен володіти обома характеристиками, щоб покращити дотримання пацієнтом режиму лікування. Важливою частиною лікування лупи є комплаєнс, оскільки хвороба є хронічною та рецидивуючою. Було виявлено, що новий шампунь-кондиціонер з вмістом 1% піритіону цинку покращує косметику волосся та симптоми лупи у жінок, які страждають від лупи.

АКТУАЛЬНІСТЬ ВІДНОВЛЕННЯ ВИГОТОВЛЕННЯ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ АПТЕК

Глуценко О. М., Івасюк І. В., Полова Ж. М.

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, м. Київ, Україна

chelentechnos@gmail.com

Незважаючи на велику кількість фармацевтичних підприємств в Україні та чималу долю імпорту лікарських препаратів, екстемпоральні лікарські засоби (ЕЛЗ) не втрачають попиту. Це пояснюється великою потребою в лікарських засобах за індивідуальними прописами, які можна виготовити лише в аптеці за рецептом лікаря.

За статистичними даними, в 2004 році нараховувалось 1207 виробничих аптек, в 2015 році: 363, а в 2020 р.: лише 289 аптечних закладів, які виготовляли екстемпоральні лікарські засоби і їхня кількість продовжує зменшуватися. Основними причинами відмови аптек від виготовлення ЕЛЗ є закупівля дороговартісного обладнання, відсутність зареєстрованих активних фармацевтичних інгредієнтів, допоміжних матеріалів, їх висока ціна; відмова медичних працівників від виписування рецептів, зростання цін за орендну плату великих площ виробничих приміщень, комунальних послуг, що робить збитковим цей вид діяльності. Ці аптеки не є конкурентами для промислових підприємств, тому що виготовляють ліки в незначних обсягах, які не виробляються в промислових умовах.

На відміну від України, в країнах з розвинутою економікою аптечне виробництво ліків завжди підтримувалось і дотувалося державою, визнавалось медичними спеціалістами і пацієнтами. Так, на сьогодні, майже всі аптеки США, Німеччини, Польщі, Великої Британії, Угорщини, Нідерландів, Швеції виготовляють лікарські засоби за індивідуальними прописами в умовах аптеки. За даними Федерального союзу німецьких асоціацій фармацевтів (Federal Union of German Associations of Pharmacists – ABDA) на 100 тис. жителів працює 31 аптека готових лікарських засобів, в Україні – більше 50 аптек на 100 тис. жителів.

В Україні виготовлення ЕЛЗ контролюються ДФУ, Наказом МОЗ від 17.12.2012 № 812 «Про затвердження Правил виробництва (виготовлення) та контролю якості лікарських засобів в аптеках», Стандартами «Вимоги до виготовлення нестерильних лікарських засобів в умовах аптек» та «Вимоги до виготовлення стерильних та асептичних лікарських засобів в умовах аптек», що розроблені згідно вимог належної аптечної практики (GPP). ДФУ друге видання том 3 містить розділ «Нестерильні лікарські засоби, виготовлені в аптеках»;

фармакопейні статті «М'які лікарські засоби, виготовлені в аптеках; «Порошки, виготовлені в аптеках», «Супозиторії та песарії, виготовлені в аптеках». У ДФУ доповнення 5 є фармакопейна стаття «Основні принципи виготовлення нестерильних фармацевтичних препаратів в аптеках» N, яка адаптована до статті USP «795 Pharmaceutical Compaunding». Збереження екстемпорального виготовлення є важливим завданням фармацевтичної науки і практики. Звісно воно не замінює, а доповнює високотехнологічне промислове виробництво лікарських засобів, враховуючи індивідуальний підхід до лікування хворого, спрямовує фокус на пацієнта.

Дослідження науковців асортименту ЕЛЗ у виробничих аптеках в різних областях України вказують на перевагу в асортименті рідких та м'яких лікарських засобів, основну частину яких займають прописи, до складу яких входить п'ять і більше компонентів (65 %). Серед ЕЛЗ частка дерматологічних засобів складає більше 80 %, встановлено, що до їх складу входять готові лікарські засоби промислового виробництва, наявні прописи, які не випускаються промисловістю. При анкетуванні лікарів встановлено, що більше половини їх не виписують ЕЛЗ, а ті, що виписують вказали на переваги: можливість індивідуального підходу до пацієнта, коригування дози, відсутність аналога промислового виробництва та недоліки: малу кількість аптек, які виготовляють ЕЛЗ, короткий термін їх придатності. Суттєве щорічне зменшення кількості виготовлених ЕЛЗ пояснюється комерціалізацією цього виду діяльності. Анкетне опитування медичних працівників вказує на їх готовність виписувати рецепти на ЕЛЗ. Важливим рішенням даної проблеми залишається стимулюючий вплив держави на процес регулювання виготовлення екстемпоральних ліків, включення ЕЛЗ у Державний формуляр лікарських засобів і до освітніх програм спеціальності «Медицина».